

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Krahuly a soudců JUDr. Lenky Novotné a Mgr. Jiřího Vilda ve věci

žalobce: **D. M.**, narozený dne „X“
státní příslušnost Ukrajina
v ČR: „X“
zastoupený advokátem Mgr. Vratislavem Polkou
sídlem Vinohradská 1233/22, 120 00 Praha 2

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra - Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**,
IČO 00007064
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4-Nusle

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 8. 2021, č. j. MV-109410-4/SO-2021,

takto:

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 11. 8. 2021 č. j. MV-109410-4/SO-2021 a rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, Odboru azylové a migrační politiky ze dne 31. 5. 2021, č. j. OAM-8187-8/TP-2021, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na nákladech řízení částku 12 228 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta JUDr. Vratislava Polky.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 31. 5. 2021, č.j. OAM 8187-8/TP-2021. Tímto rozhodnutím správní orgán prvního stupně bylo podle § 169r odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců zastavil řízení o jeho žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu dle § 88 Shodu s prvopisem potvrzuje A. V.

odst. 3 stejného zákona, neboť žádost byla podána na území, ač k tomu nebyl žalobce oprávněn. V podané žalobě uvedl, že považuje napadené rozhodnutí za akt přepjatého formalismu, a které rozhodnutí naprosto nepřiměřené okolnostem případu a rovněž i princip koncentrace řízení zde byl uplatněn nepřiměřeným způsobem zasahujícím do jeho práva na respektování soukromého života a uvedený postup je v rozporu s čl. 8 Evropské úmluvy a Úmluvou o právech dítěte. Přitom tvrdil, že se narodil na území ČR v době, kdy platilo mimořádné opatření vlády kvůli pandemii Covid 19. Jeho rodiče s ohledem na karanténní nařízení nestihli podat žádost o udělení trvalého pobytu ve lhůtě 60 dnů od narození, ale podali ji až 11. 5. 2021. Ke své žádosti doložili potvrzení od lékaře o doporučené karanténě pro podezření z infekce COVID 19 od 12. 4. 2021 do 26. 4. 2021. Řízení bylo poté napadeným usnesením zastaveno, jako neoprávněně podaná na území ČR. Proti tomuto usnesení o zastavení řízení podal včasné odvolání, ke kterému doložil lékařské potvrzení, ze kterého vyplývá, že karanténní opatření pro žalobce platila (bylo doporučeno) až do 17. 5. 2021. Žalovaný odvolání žalobce odmítl jako nedůvodné, když shledal jednak překážku zásady koncentrace řízení, když druhé potvrzení bylo k žádosti doloženo až spolu s odvoláním, aniž by nemohlo být předloženo již dříve. Tento závěr považuje za „bezohledný“ a nepřiměřený s tím, že napadené rozhodnutí závažným a nepřiměřeným způsobem porušuje čl. 8 Evropské úmluvy a Úmluvu o právech dítěte, přičemž jde o zásah, který je způsobilý prolomit zásadu koncentrace řízení. Přitom odkázal na závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2021, č.j. 3 Azs 4/2020. Trvání na zastavení řízení, ačkoli vada řízení byla s odvoláním odstraněna a nezletilý účastník tak již před vydáním rozhodnutí o odvolání splnil veškeré zákonem určené požadavky pro vyhovění jeho žádosti, tak postrádá racionální opodstatnění. Uvedl, že jeho rodina má přitom na území České republiky vytvořeno komplexní zázemí, kdy za roky svého pobytu na území, je Česká republika jejich jediným domovem, kde pracují, mají přátele a on jako nezaopatřená a na rodičích zcela závislá osoba má nárok na to, aby mohla žít společně se svými rodiči. Nutnost vycestování do země původu za účelem podání nové žádosti o povolení k pobytu lze považovat za formalistické a velmi nepřiměřenou měrou zasahující do soukromé sféry účastníka a jeho rodiny. Náklady na vycestování, návrat a pobyt v zemi původu, stejně jako náklady spojené s podáním žádosti, navíc násobené předpokládanou délkou vedeného řízení o takové žádosti, by byly nepřiměřeně vysoké, a pro rodinu téměř neúnosné. To vše za situace, kdy jeho otec musí pracovat pro obživu rodiny a matka se stará o 3 nezletilé děti, přitom dvě z nich jsou ve věku 3 a méně než 1 rok. Napadené rozhodnutí považuje za akt ústavně nepřijatelného „přepjatého formalismu“, kdy správní orgán čistě formalisticky postupuje v neprospěch účastníka řízení a zasahuje tak zásadním způsobem do právní jistoty již vzniklých a fungujících vztahů, které takto v rozporu se svou povinností nechrání, a toliko z důvodu formalistického zasahuje nepřiměřeným a nikoli nezbytným způsobem do jeho základních práv a svobod. V této souvislosti odkázal na řadu rozhodnutí Ústavního soudu v tomto směru přijaté jako např. nález sp. zn. Pl. ÚS 21/96. Závěrem vytkl správnímu orgánu, že neřešil vůbec otázku přiměřenosti vydaného rozhodnutí, pokud jde o důsledky daného rozhodnutí ve vztahu k jeho důvodům.

2. Žalovaný nepovažoval žalobu za důvodnou s tím, že v daném případě je zřejmé, že předmětná žádost nebyla podána v 60denní lhůtě ode dne narození dle § 88 odst. 1 a odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Lhůta skončila dne 15. 4. 2021 a zákonný zástupce žalobce neprodleně neoznámil důvody, které mu bránily v podání předmětné žádosti, tu uvedl až dne 17. 5. 2021 a až dne 18. 5. 2021 doložil důvody bránící včasnému podání žádosti, které nastaly dne 12. 4. 2021 a skončily dne 26. 4. 2021. Žádost tak nebyla podána ani

bezprostředně poté, co prokazovaná překážka na straně žalobce odpadla. Ministerstvo vnitra tak postupovalo v souladu se zákonem, pokud řízení o žádosti žalobce zastavilo. Pokud v odvolání žalobce dokládal vyjádření lékaře ze dne 19. 5. 2021, v němž se uvádí, že mu byla doporučena izolace v domácím ošetřování od 27. 4. do 17. 5. 2021. Komise již k tomuto dokladu nepřihlédla, neboť se nejednalo o novou skutečnost ve smyslu § 82 odst. 4 správního řádu.

3. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobce ani žalovaný se po řádném poučení, že mohou vyslovit nesouhlas s rozhodnutím věci bez jednání a že nevyjádření se v určené lhůtě je považováno za souhlas, k nařízení jednání nevyjádřili.
4. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během 30denní lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle ustanovení § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ustanovení § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
5. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné pro rozhodnutí o žalobě. Rozhodnutím Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 11. 8. 2021, č. j. MV-109410-4/SO-2021 bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 31. 5. 2021, č. j. OAM 8187-8/TP-2021. Tímto rozhodnutím správní orgán zastavil dle § 169r odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců řízení o jeho žádosti o povolení k trvalému pobytu podané dle § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců ve spojení s § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce podal žádost až po uplynutí zákonné lhůty 60 dnů. Správní orgán uvedl, že lhůta k podání žádosti uplynula dne 15. 4. 2021 a pokud žalobce doložil ke své žádosti o povolení k pobytu ze dne 18. 5. 2021, tj. po uplynutí více jak 30 dnů po uplynutí lhůty, že se nemohl dostavit pro karanténu covid 19 v době od 12. 4. 2021 do 26. 4. 2021, pak z toho je zřejmé jen to, že omluvitelné důvody, pro které nemohl podat žádost, trvaly jen do 26. 4. 2021 a jinak nedoložil, proč žádost podal až dne 18. 5. 2021. V takovém případě nebylo možno žádost žalobce projednat. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, v němž uvedl, že správním orgánem bylo uvedeno, že lhůta k podání žádosti uplynula dne 16. 4. 2021 a byl současně správním orgánem poučen o tom, že pokud podal žádost až dne 11. 5. 2021, měl doložit, co mu bránilo ve včasnosti podání žádosti do 60 dnů, a proto na tuto výzvu doložil potvrzení lékaře, že byl v době od 12. 4. 2021 do 26. 4. 2021, avšak nebyl řádně poučen, že je povinen prokázat opožděné podání žádosti až ke dni jejího skutečného podání. Pokud by tak byl poučen, mohl doložit potvrzení lékaře, že mu byl nařízen klidový režim a izolace až do 17. 5. 2021. Toto potvrzení také doložil k odvolání. Žalovaný odvolání žalobce za důvodné nepovažoval a svým rozhodnutím ze dne 11. 8. 2021, č. j. MV-109410-4/SO-2021 zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně s tím, že správní orgán postupoval v souladu se zákonem, pokud řízení o žádosti žalobce zastavilo a k vyjádření lékaře ze dne 19. 5. 2021, v němž se uvádí, že mu byla doporučena izolace v domácím ošetřování od 27. 4. do 17. 5. 2021, a které žalobce přiložil k odvolání nepřihlédl, Shodu s prvopisem potvrzuje A. V.

neboť se nejednalo o novou skutečnost ve smyslu § 82 odst. 4 správního řádu a současně dodal, že z daného potvrzení lékaře navíc ani nevyplývá, že by rodiče žalobce byly v dané době v karanténě nebo izolaci, a proto v jeho případě nebyly splněny důvody dle § 88 odst. 4 zákona o pobytu cizinců tj. důvody na vůli cizince nezávislé.

6. Soud proto jen stručně rekapituluje, že důvodem k zamítnutí žádosti o prodloužení doby platnosti k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území byl závěr správního orgánu o tom, že žalobce podal předmětnou žádost po uplynutí lhůty dle ust. § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců – tato lhůta žalobci marně uplynula dne 16. 4. 2021, resp. 26. 4. 2021 a žádost byla podána dne 11. 5. 2021.
7. Podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců povolení k trvalému pobytu se bez podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území vydá cizinci, který o vydání tohoto povolení žádá jako nezletilé dítě cizince, jenž na území pobývá na základě povolení k trvalému pobytu, je-li důvodem žádosti společné soužití těchto cizinců na území.
8. Podle § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců pobývá-li zákonný zástupce narozeného cizince na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu nebo povolení k trvalému pobytu, je povinen v době podle odstavce 1 podat za narozeného cizince žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, pobývá-li na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu, nebo žádost o povolení k trvalému pobytu, má-li na území povolen trvalý pobyt. Pokud žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebude vyřízena v době uvedené v odstavci 1, považuje se pobyt tohoto cizince do doby nabytí právní moci rozhodnutí o podané žádosti za přechodný. Pobývá-li zákonný zástupce narozeného cizince na území na základě povolení k trvalému pobytu, považuje se pobyt narozeného cizince na území po dobu 60 dnů od okamžiku narození za trvalý; v případě podání žádosti o povolení k trvalému pobytu se pobyt tohoto cizince do doby nabytí právní moci rozhodnutí o této žádosti považuje i nadále za pobyt trvalý.
9. Podle § 88 odst. 4 zákona o pobytu cizinců doba podle odstavce 1, věta první se považuje za prodlouženou, pokud podání žádosti v této době zabránily důvody na vůli cizince nezávislé, do doby, než tyto důvody pominou.
10. Zákon o pobytu cizinců tedy stanoví konkrétní lhůtu pro podání žádosti o povolení k trvalému pobytu, jejíž nedodržení má za následek zastavení řízení. Jedinou výjimkou je situace, kdy bylo nedodržení lhůty způsobeno důvody na vůli cizince nezávislé.
11. Spornou otázkou je v projednávané věci výklad pojmu „důvody na vůli cizince nezávislé“, respektive podřazení žalobcovi situace pod tuto kategorii. Žalobce přitom namítal, že nebylo šetřeno jeho právo na rodinný život a poměřovány důsledky plynoucí ze zastavení řízení. Krajský soud při řešení této otázky vyšel z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2012, č. j. 7 As 142/2011-62, závěrů v něm uvedených a v němž byla řešena otázka skutkově připodobitelná danému případu.
12. Podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publikována pod č. 209/1992 Sb.; dále jen „Úmluva“) má každý právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. Státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.

Shodu s prvopisem potvrzuje A. V.

13. Žalobci je nutno přisvědčit, že nevydání žádosti k trvalému pobytu může znamenat zásah do jeho rodinného života, do reálně fungujícího vztahu mezi ní a jeho rodiči a sourozenci. Bude totiž nucen vrátit se do země původu, přestože jeho celá rodina povolení k trvalému pobytu má. Ačkoliv není vyloučeno, aby žalobce po návratu do země původu opět požádal o povolení k trvalému pobytu za účelem společného soužití rodiny, představuje zastavení řízení (a tudíž nevydání povolení k pobytu) zásah do práva žalobce na rodinný život s ohledem na obtíže spojené s vycestováním, řízením o nové žádosti a případným návratem zpět do České republiky.
14. Obecně by nedodržování povinností stanovených cizineckým zákonem (nepodání žádosti v zákonné lhůtě a případně následný neoprávněný pobyt na území České republiky) mohlo představovat narušení veřejného pořádku, které by mohlo ospravedlňovat takovýto zásah do rodinného života v souladu s čl. 8 odst. 2 Úmluvy. Je však na místě také poměřovat důsledky spojené se zastavením řízení o žádosti žalobce s důvody, které k zastavení řízení vedly. Pouze tak lze zhodnotit, zda je popsán zásah do rodinného života žalobce nezbytný v demokratické společnosti a tedy přiměřený ve vztahu ke skutečnostem, které mají tento zásah odůvodňovat. Jen bude-li zachována nezbytnost a proporcionalita, bude legitimní na žalobci žádat, aby území České republiky opustila. Zejména právě možnost podat opětovně žádost o povolení k trvalému pobytu na zastupitelském úřadu v zahraničí může svědčit o tom, že trvání na opuštění území České republiky by mohlo podle okolností případu představovat zcela neúčelný formalismus a tudíž nepřiměřený zásah do rodinného života žalobce.
15. Je proto potřeba posoudit, zda zastavení řízení o žádosti o povolení k trvalému pobytu bylo s ohledem na okolnosti daného případu přiměřené. Zejména je nutno vzít v úvahu, jaké důvody žalobci bránily v podání žádosti v zákonné lhůtě, pro jaký účel měl být pobyt povolen, a zda například okolnosti případu nasvědčují tomu, že by se mohlo z jeho strany jednat o snahu mařit či ztěžovat činnost správního orgánu.
16. Podle obsahu správního spisu žalobce žádal o povolení k trvalému pobytu za účelem společného soužití rodiny, konkrétně soužití s rodiči, jimž byl trvalý pobyt již udělen. Pobytový titul žalobce je tedy odvozen od jeho narození na území České republiky a od statusu jeho rodičů, kteří na území České republiky disponují povolením k trvalému pobytu, kteří tu pracují a vlastní byt.
17. Poslední den zákonné lhůty pro podání žádosti připadl na 16. 4. 2021, přičemž žádost podali jeho rodiče dne 11. 5. 2021. Obsah správního a soudního spisu zároveň nenasvědčují tomu, že by žalobce byl veden snahou ztížit postup správního orgánu.
18. Zbývá proto posoudit, zda lze za těchto okolností žalobcem uváděné důvody akceptovat jako důvody na jeho vůli nezávislé, které mu objektivně mohly bránit ve včasném podání žádosti. Krajský soud dospěl k závěru, že pandemie Covid-19 a zdravotní rizika s tím spojená za daných okolností (věk nezletilého, nařízená a následně doporučená izolace z důvodu neabsolvovaného očkování) ospravedlňoval postup žalobce, resp. jeho rodičů. Tyto důvody je nutno považovat za důvody na jeho vůli nezávislé, které bránily v podání žádosti v zákonné lhůtě. Navíc podle obsahu správního spisu nic nebrání tomu, aby bylo žalobci povolení k trvalému pobytu za účelem společného soužití rodiny po podání žádosti na zastupitelském úřadu v zemi původu vydáno, neboť splňuje všechny zákonně stanovené podmínky.

19. Krajský soud tak dospěl k závěru, že žalobce podle obsahu správního spisu podal svou žádost v době, které bránilo v dodržení zákonné lhůty, podal svou žádost včas, a proto nebyl na místě postup podle ust. § 169r odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců a o žádosti žalobce mělo být rozhodnuto věcně.
20. Krajský soud z uvedených důvodů dospěl k závěru, že žaloba je opodstatněná, a proto napadené rozhodnutí ve spojení s ust. § 78 odst. 1 a 3 s. ř. s. zrušil žalobou napadené rozhodnutí i jemu předcházející prvostupňového rozhodnutí a věc dle § 78 odst. 4 s. ř. s. byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení.
21. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, věta první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný ve věci úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Vzhledem k tomu, že žalobce měl v řízení úspěch, má právo na náhradu nákladů, které účelně v řízení o žalobě vynaložil.
22. Náklady řízení představovaly jednak zaplacené soudní poplatky v celkové výši 4 000 Kč a jednak odměna a náhrada hotových výdajů zástupce žalobce. Odměna zástupce činí za dva úkony právní služby (převzetí věci, podání žaloby) v hodnotě 3 100 Kč za jeden úkon dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., tj. částku 6 200 Kč, k tomu náhrada hotových výdajů za tyto dva úkony po 300 Kč dle ust. § 13 odst. 3 téže vyhlášky, tj. 600 Kč, a protože advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok o částku odpovídající dani ve výši 21 %, tj. 1 428 Kč. Celkem tak má žalobce proti žalované právo na náhradu nákladů tohoto řízení ve výši 12 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den.
Zmeškání lhůty
k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 20. září 2023

JUDr. Jiří Krahula v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje A. V.